

Bariery finansowe w zakupie leku

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: środa, 03, grudzień 2025 09:24

Tomasz Smaś

Odśrody: 409

Rosnące ceny leków oraz ich okresowe braki na rynku stanowią coraz większy problem dla polskich pacjentów. Najnowsze badania opinii publicznej wskazują, że 38% pacjentów zdarza się nie realizować recept. Z tej grupy aż 23% tłumaczy to zbyt wysokimi kosztami zakupu, a 15% przyznaje, że leku nie można było dostać w aptece. To zjawisko budzi obawy ekspertów rynku farmaceutycznego i zdrowia publicznego.

Dr Mikołaj Konstanty, wiceprezes Naczelnej Izby Aptekarskiej, komentuje, że pacjenci bardzo często stają przed dylematem możliwości wykupienia swoich leków ze względu na ograniczone możliwości finansowe, uznając niższe ceny za istotną wartość dodaną dla budżetów domowych.

Import równoległy

Jednym z rozwiązań, które mogłoby znacząco wpłynąć na poprawę dostępności i obniżenie cen leków, jest zwiększenie udziału leków z importu równoległego. Import równoległy to mechanizm dystrybucji, który polega na legalnym sprowadzaniu do Polski produktów identycznych pod względem składu i nazwy handlowej, lecz pierwotnie przeznaczonych do sprzedaży w innym kraju UE, gdzie są dostępne w niższej cenie. Leki te są następnie sprzedawane w Polsce z polskojęzyczną ulotką.

Z danych Stowarzyszenia Importerów Równoległych Produktów Leczniczych (SIRPL) wynika, że w ciągu pięciu ostatnich lat (2019–2024) mechanizm ten wygenerował aż 3,6 mld zł oszczędności dla polskiego systemu i pacjentów oraz dostarczył na rynek 156 mln dodatkowych opakowań leków.

Polska zacofana w stosowaniu równoległego importu

Mimo tak znaczących korzyści, Polska wciąż bardzo słabo wykorzystuje potencjał importu równoległego w porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej. W Polsce import równoległy odpowiada jedynie za około 1% całego rynku leków, a w grupie leków refundowanych jest to zaledwie 0,25%. Dla porównania, w Niemczech udział leków z importu równoległego sięga 8%, a w Danii – nawet 30% całego rynku. Przedstawiciele SIRPL wskazują, że pozytywne doświadczenia innych krajów potwierdzają, iż szersze wykorzystanie importu równoległego pozytywnie wpływa na ogół pacjentów i dostęp do leków.

Miliardy oszczędności

Oszczędności generowane przez import równoległy są dwójakiego rodzaju. Oszczędności bezpośrednie, czyli wynikające z samej różnicy w cenie importowanego leku a jego krajowego odpowiednika, stanowią 21% całości.

Znacznie większe są oszczędności pośrednie (79%). Powstają one w sytuacjach, gdy obecność tańszych "bliźniaków" z importu równoległego wymusza na producentach leków oryginalnych obniżenie ich cen. Eksperci podają przykłady leków, których cena obniżyła się o jedną trzecią po wejściu na rynek importu równoległego, co jest naturalnym mechanizmem regulacji rynkowej.

Bariery biurokratyczne ograniczają dostępność

Z analizy ekonomicznej przygotowanej dla SIRPL wynika, że każda złotówka wydana na leki z importu równoległego generuje prawie 1,2 zł oszczędności w systemie ochrony zdrowia. Jednak barierą dla rozwoju tego rynku w Polsce są przede wszystkim ramy legislacyjne, zwłaszcza te dotyczące sprzedaży

Bariery finansowe w zakupie leku

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: środa, 03, grudzień 2025 09:24

Tomasz Smaś

Odśłony: 409

importowanych leków refundowanych.

Obecne prawo traktuje leki z importu równoległego nie jako oryginalne, lecz jako odpowiedniki generyczne (zamienniki). W efekcie ich cena urzędowa musi być niższa od najtańszego zamiennika dostępnego na rynku, co często jest ekonomicznie niemożliwe dla importerów. Ponadto, wygórowane wymogi formalne nakładane na importerów, traktujących ich na równi z producentami, tworzą dodatkowe problemy biurokratyczne.

Zdaniem ekspertów, usunięcie barier legislacyjnych mogłoby podwoić roczne oszczędności związane z obrotem w imporcie równoległym. Szacuje się, że około 700 mln zł z tych potencjalnych oszczędności trafiłoby bezpośrednio do budżetu Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ).

Apel do Ministerstwa Zdrowia

W kontekście światowego kryzysu w dostępności do leków i trudności pacjentów, rozwiązanie problemów prawnych związanych z importem równoległym jest postrzegane jako kluczowe. Organizacje pacjenckie i branża farmaceutyczna zjednoczyły się, podpisując w październiku list otwarty do Ministerstwa Zdrowia. Wezwano resort do wykorzystania zbliżającej się nowelizacji ustawy refundacyjnej jako szansy na odblokowanie pełnego potencjału importu równoległego w celu zwiększenia dostępności leków i obniżenia ich cen.

Źródło: Newseria